

Economia

La qualitat a la Universitat

25/10/15 02:00 - CATEDRÀTIC DE BIOQUÍMICA I BIOLOGIA MOLECULAR, DIRECTOR DE L'ESCOLA DE DOCTORAT I VICERECTOR DE POLÍTICA CIENTÍFICA DE LA UB - **ENRIC I. CANELA**

L'acte oficial d'inici de curs a les universitats de Catalunya es va fer el divendres 4 de setembre al campus Catalunya de la Universitat Rovira i Virgili (URV). Allà, en presència del conseller d'Economia i Coneixement, Andreu Mas-Colell, el rector de la URV, Josep Anton Ferré, després de fer un repàs d'algunes dades significatives, va reivindicar més inversió en educació i en recerca i va reclamar al futur govern de Catalunya una conselleria que s'ocupi d'universitats, recerca i innovació. Imprescindible, opinem alguns.

Fa pocs dies repassava algunes dades respecte a la posició de les universitats de l'Estat espanyol en els vuit rànquings internacionals de més prestigi. Hi ha més rànquings. Alguns de poc prestigi i impacte. També hi trobem rànquings que mesuren aspectes diferents a les missions de les universitats. Aquests, però, són els que cal considerar.

En aquests rànquings, de les deu universitats de l'Estat espanyol més ben situades, quatre són catalanes. Entre les cinc més ben qualificades, dues són catalanes, la Universitat de Barcelona (UB) i la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), justament les dues primeres de l'Estat espanyol. La UB ocupa la primera posició en set rànquings i la UAB ho fa en un. Quan es fa la mitjana de les posicions de les universitats en els rànquings, la UB surt en el lloc 122 del món i la UAB en el lloc 178. Les dues universitats ocupen el primer i segon lloc de l'Estat espanyol.

Els rànquings tenen molts defectes, alguns incorporen aspectes subjectius i altres no. Les nostres universitats podrien estar una mica més amunt o una mica més avall, però si considerem que hi ha 12.000 universitats la UB se situaria prop de l'1% millor i la UAB per sota de l'1,5% millor. Són, bàsicament, els resultats de la recerca, obtinguts amb els pressupostos més baixos de totes les universitats que es podrien comparar en resultats. Sense cap mena de cofoisme crec que es tracta d'uns resultats relativament extraordinaris i difícils de mantenir si les condicions no milloren.

Sovint les universitats són criticades perquè no s'aplica la recerca a l'empresa. Cert que hi ha poca transferència. Per transferir alguna cosa dos actors s'han d'entendre, un té alguna cosa per oferir i l'altre ha de fer servir allò que té el primer. El problema de la transferència és que hi ha oferta, potser poc professionalitzada, però no hi ha demanda.

Posaré un exemple. Hi ha un magnífic programa de la Generalitat de Catalunya, el Doctorat Industrial, que pretén que es formin doctors a les empreses. El programa és modest, es va pensar d'arribar a uns 200 ajuts simultanis. Els ajusts són substancials i si l'empresa té interès a tenir doctors li surt molt a compte acollir-s'hi. El punt fluix del programa és que no hi ha empreses a Catalunya per absorbir aquest reduït nombre de doctors en formació.

Quan busquem les posicions de les empreses catalanes en els rànquings mundials, quantes trobem entre les 200 empreses més grans? Cap. Entre les 100 empreses més innovadores del món trobem Grifols, poca cosa és una empresa en tot Catalunya. Seria injust dir que la innovació només depèn de les grans empreses, però els indicadors europeus d'innovació situen Catalunya en una posició dolenta.

Pressupostos molt baixos.

Tenim un gravíssim problema si volem ser algú en l'economia del coneixement. Les universitats tenim pressupostos molt baixos i se'ns ha pressionat massa, segurament perdrem posicions. Alhora l'empresa no té múscul i és incapaç d'aportar innovació. Petites empreses, moltes sorgides de la recerca, innoven i creen nous productes, però en molts casos són adquirits per empreses estrangeres potents. Creem coneixement, l'exportem, però no repercuteix substancialment en el país.

Igualment formem bons professionals i també investigadors altament preparats que enviem a l'exterior. Financem l'estat del benestar dels països més competitiu i innovadors.

Tot això requereix reflexió i pla d'acció, seguint el model d'altres països, seria desitjable que el nou govern disposi d'un departament d'Universitats, Recerca i Innovació. És necessari alinear tots els actors. És obligació del govern crear les condicions per aconseguir que la innovació entri en el sector productiu.

Els vuit rànquings clau

Els vuit rànquings clau: l'ARWU (Academic Ranking of World Universities, també conegut com el rànquing de Xangai), el QS-WUR (World University Ranking, realitzat per la consultora britànica Quacquarelli Symonds), el THE (Times Higher Education, rànquing del suplement universitari del periòdic britànic *The Times*), el BGU-USN (Best Global Universities, produït des dels Estats Units d'Amèrica per US News & World Report), el CWUR (l'listat de la consultora d'Àràbia Saudita Center for World University Rankings), el CWTS (conegut com a rànquing de Leiden, el produeix el Centre for Science and Technology Studies del Països Baixos; s'ofereix el rànquing d'impacte de la producció científica), el NTU (National

En aquests rànquings, de les deu universitats de l'Estat espanyol més ben situades, quatre són catalanes. Entre les cinc més ben qualificades, dues són catalanes, la Universitat de Barcelona (UB) i la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), justament les dues primeres de l'Estat espanyol. La UB ocupa la primera posició en set rànquings i la UAB ho fa en un

Taiwan University Ranking, conegut popularment com el rànquing de Taiwan i antigament per la sigla del seu consell educatiu - HEEACT) i l'URAP (University Ranking by Academic Performance, que produeix laboratoris del mateix nom establert al METU Informatics Institute de Turquia).

Darrera actualització (Diumenge, 25 d'octubre del 2015 02:00)

Publicat a

L'econòmic 25-10-2015 Pàgina 19

DESA LA NOTÍCIA A:

Des del **registre** pots veure i gestionar totes les notícies desades i de les que en fas seguiment.